

Rätten till kläder

Medias framställning av klädförtryck mot kvinnor

Sandra Jakobsson

Avdelningen för mänskliga rättigheter
Historiska institutionen
Kurskod: MRSG20
Termin: HT 2013
Handledare: Olof Beckman
Omfång: Antal ord (10000-15000)

Abstract

Today's society is deep rooted in a clothing oppression. Even though many countries acknowledge and justifies the freedom of opinion and expression, civilization itself seems to develop this oppression. Where there are no binding laws deciding for what the citizen are allowed to wear, the society is soon there to correct an occurrence of insolence. Women tend to be specifically exposed to this discrimination, particularly when they try to break out of this bleak reality.

This essay struggles to answer the question of media's part in this much global issue. Online published news articles are one of today's easiest ways to spread and receive knowledge; therefore there are no questions whether the media holds a considerable impact on common thought and opinion. Therefore this essay will examine the media's interpretation of occurrences of clothing oppression against women. By applying a human rights perspective on six selected news articles, this essay will strive to reach and understanding of its role in opinions regarding women right to clothes.

Keywords: Clothing oppression, Human Rights argument, Human Rights concept, sexuality, niqab, freedom of expression

Innehållsförteckning

1. Inledning	s 1
1.1. Problemformulering, syfte och frågeställningar	s 2
1.2. Avgränsningar.....	s 3
1.2.1.Nyhetsbyråerna.....	s 4
1.3. Teori och Metod.....	s 6
1.3.1. Definierandet av ett mänskligt-rättighetsargumet.....	s 6
1.4 Källkritik.....	s 8
2. Klädförtryck.....	s 10
2.1. Vår klädsel och dess betydelse.....	s 10
2.1.1. Kläder, Genus, Kultur ”Act as one looks”.....	s 11
2.1.2. Sexualiserandet av kläder.....	s 12
2.1.3. Frankrikes klädförtryck.....	s 14
2.2. Klädförtryck: En fråga om kontroll.....	s 17
3. Undersökning.....	s 19
3.1. Amina Tyler.....	s 19
3.1.1. Fox News.....	s 19
3.1.2. BBC.....	s 21
3.1.3. Al Arabiya.....	s 22
3.2 Lubna Hussein.....	s 24
3.2.1. Fox News.....	s 24
3.2.2. BBC.....	s 25
3.2.3. Al Arabiya.....	s 26
4. Analys: Medias framställning v mr-argument.....	s 28
4.1. Förekomsten av mr-argument.....	s 28
4.2. Konsekvenser av framställning.....	s 29
5. Slutdiskussion: Kvinnors rätt till kläder, en rättighet?.....	s 32
6. Sammanfattning.....	s 34
Referenser.....	s 35
Bilagor.....	s 38

1 Inledning

Den 3:e juli 2009 arresterades tretton kvinnor på en allmän restaurang i Sudans huvudstad Khartoum. Brottet berodde på kvinnornas val av klädsel för dagen; ett par byxor¹. Enligt artikel 152 i sudanesisk brottslag om allmän ordning, kan en ordningspolis gripa de medborgare som anses bryta mot denna lag. Straffet för dessa förbrytelser är piskrapp och böter². En av dessa kvinnor, Lubna Hussein, kom att erhålla stor internationell uppmärksamhet³.

I mitten av mars 2013 publicerade en nittonårig tunisisk kvinna en bild på sig själv, endast iklädd jeans, med texten ”*Fuck your morals*” skriven på överkroppen. Kvinnan, Amina Sboui (pseudonym under Amina Tyler), skall efter aktionen fått uttalanden om att stenas till döds och sägs ha fruktat för sitt liv⁴.

Det råder en norm i samhället som sexualiserar kvinnors kläder och som således avgör vad som är godtagbart för hur en grupp människor, kvinnor, skall få klä sig⁵. Trots att Sverige ej lagstiftar om deras medborgares klädsel, skulle jag exempelvis troligen inte kunna spatsera in till närmsta mataffär endast iklädd underkläder, utan att bli konfronterad. Det handlar om vad allmänheten anser som acceptabelt, ett fack som läggs märke till först när en annan försöker bryta sig ur dem. Dessa kvinnor som försöker bryta normen utsätts inte sällan för någon typ av diskriminering, i denna uppsats definierat såsom *klädförtryck*.

---

¹ BBC News, *Sudan ‘trousers trial’ adjourned*, senast uppdaterad 29:e juli 12:27 GMT, onsdag 29 juli 2009 13:27 UK <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/8173714.stm> (senast besökt den 2013-12-31)

² Artikel 152, Sudanesisk Brottslag (se bilagor för hela artikeln)

Women’s Human Rights Coordination Group “*16 Days of Activism Against Gender Violence: Let’s Challenge Militarism and End Violence Against Women, 25 November – 10 December 2013*” Amnesty International USA <http://www.amnestyusa.org/pdfs/sudan16days2013.pdf> (hämtat 2013-12-31)

³ BBC News, *Sudan ‘trousers trial’ adjourned* <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/8173714>.

⁴ Greenhouse, Emily ”*How to provoke national unrest with a facebook photo*” The New Yorker <http://www.newyorker.com/online/blogs/elements/2013/04/amina-tyler-topless-photos-tunisia-activism.html> (Senast besökt 2013-12-31)

⁵ Montemurro, Beth och M. Gillen, Meghan, *Clothing and Textile Research Journal* 2013 31: 167: *How Clothes Make the Woman Immoral: Impressions Given off Sexualized Clothing*, DOI: 10.1177/0887302X13493128, Version of Record 2013-07-24, Artikeln kan hämtas online: <http://ctr.sagepub.com/content/31/3/167>, [Artikeln nedladdad från ctr.sagepub.com från Lunds Universitet 2013-12-03] s. 168.

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställningar

Min forskning syftar till att undersöka medias framställning och påverkan i deras skildringar av klädförtryck mot kvinnliga individer inom Islam utifrån ett människorättsperspektiv. Min frågeställning blir därmed: *Vilka människorättsargument förekommer i nyhetsrapportering av medias framställning om klädförtryck mot kvinnor inom Islam?* För att finna människorättsargument kommer först en definition kring vad ett sådant argument är att göras, följt av bakgrundsinformation kring begreppet om klädförtryck; såsom vilken betydelse har klädsel för kvinnor med ett fokus kring Frankrikes förbud mot slöjan. Utifrån en argumentationsanalys kommer jag sedan applicera detta på två fall av klädförtryck omskrivet från tre byråer, BBC, Al Arabiya och Fox News. Slutligen kommer en analys göras kring vilka konsekvenser dessa framställanden kan få samt föreslå en eventuell lösning på problemet.

1.2 Avgränsningar

Undersökningens ursprungliga syfte låg i att forska kring hur det *universella* klädförtrycket av kvinnliga individer ur ett mänsklig rättighetsperspektiv framställs av media. Frågeställningen har fokuserats på Islam efter att efterforskningen kring relevanta artiklar resulterat i forskningsmaterial i form av *två fall* som båda var relaterat till Islam. Inom primärmaterialet förekom det många relevanta fall som valdes bort, en exkludering grundat på rådande tidsram samt, tillgänglighet samt undersökningens storlek. Många artiklar som framställde fall av klädförtryck fanns inte omskrivna i samtliga nyhetsbyråer och kunde därmed inte väljas. Det som kunnat förändra resultatet av primärmaterial hade varit val av nyhetsbyråer (vilket kommer att diskuteras längre fram i detta stycke). Detta resultat av en generell efterforskning kring förekomsten av fall av klädförtryck gentemot kvinnliga individer inom nyhetsbyråerna BBC, Al Arabiya samt Fox news i och alla sedan kom att vara relaterat till Islam. Med detta resultat kan tre slutsatser göras;

- 1) Inom den globala mediala världen förekommer det mest fall om kvinnor som utsätts för klädförtryck inom Islam (utifrån denna uppsats definition av klädförtryck).
- 2) Jag som forskare letar omedvetet efter denna typ av fall.

3) Det ligger ett medialt intresse och urval att publicera denna typ av fall.

En analys kring dessa faktorer skulle i sig självt leda till en intressant syn på författarens ifråga, alltså min, förutsatta syn på klädförtryck.

Oberoende kring vilken av dessa faktorer som är den avgörande, skapar det den mest omfattande avgränsning i även val av sekundärmaterial. Då klädförtryck inom religionen Islam i media och i ordaspråk ofta kretsar kring *slöjan*. Orsaken kring problematiken av primärmaterial är på grund av min ursprungsönskan att undersöka klädförtryck i stort och inte fokusera på, som i detta fall, en viss religion. Speciellt anser jag den Islamska slöjan som speciellt komplex att arbeta med, då det är ett ämne som är djupt intrasslat inom många områden. Då det inte är plagget *i sig* som är ”problemet” (detta kommer att redogöras längre fram i undersökningen).

Urvalet kring artiklar som behandlat valda händelser har gjorts utifrån en sökning efter artiklar gjord i fallens namn; *Amina Tyler* och *Lubna Hussein*. Valet kring dessa fall är således att dem förföll falla inom min ursprungliga idé om klädförtryck – såsom en individ begränsad/diskriminerad eller på liknande sätt frihetsberövad på grund av sin klädsel – och valdes via en simpel efterforskning kring termer såsom *Women Clothing Oppression*. Ett av fallen, av Al Arabiya, kommer att kretsa kring en annan kvinna än den angivna, Lubna Hussein (som benämns i artikeln), dock blev hon arresterad utifrån samma lag såsom Hussein, vilket gjorde att fallet ändå valdes. Vidare har processen i sökandet efter dessa fall gjorts via en sökning utifrån nyhetsbyråernas sökmotorer⁶. Sökningen har alltså inte avgränsats i relation till tid eller omfattning, utan har valts på grund av dess relevans. I sökmotorns svarsfält har ännu ett aktivt val gjorts utifrån artikelns relevans och informationsrikhet. Denna process har varit den mest personliga och svåra delen i sökandet, där jag utgått från personlig värdering i vad som definieras relevant och informationsrikt.

Angående val av sekundärmaterial har ett fokus legat på litteratur som beskriver klädsel och förtryck i syftet att definiera begreppet klädförtryck. En avgränsning har gjorts i val av litteratur som beskriver den Islamska slöjan och debatten om den i allmänhet och specifikt i Frankrike. Detta urval har gjorts i hänsyn till primärmaterialen då Frankrikes lagstiftade förbud mot heltäckande slöja är ett klart tecken av klädförtryck

---

⁶ <http://www.bbc.co.uk>, <http://www.foxnews.com>, <http://english.alarabiya.net/>

och ger därmed en bra utgångspunkt att arbeta med sedan i analyseringen av nyhetsartiklar.

Den litteratur som valts ut i syftet att beskriva och behandla det mer generella förekomsten av klädförtryck och klädsel har alla sitt fokus på *klädsel och genus*. Detta skapar uppfattningen att klädsel är starkt påverkat av genus. En önskan hade varit litteratur som behandlat klädsel utifrån ett könsneutralt perspektiv. Slutligen hade en undersökning mellan rätten till yttrandefrihet och klädförtryck velat göras, som kunde ha definierat begreppet ännu bättre och skapat en större tydlighet i *förekomsten* kring förtrycket samt *hur* man kan lösa dem.

1.2.1 Nyhetsbyråerna

”Medias framställning” är ett otroligt stort spann av källor. För att avgränsa mig har jag valt att utgå från nyhetskanalerna BBC, Fox News och Al Arabiya och deras hemsidor. Valet av dessa baserades på önskan av företag med en bred publik, en väl uppdaterad hemsida och engelskskrivna artiklar samt olika nationaliteter. Jag är väl medveten om att andra val, såsom *France 24*, *Al Jazira*, *The Guardian* med flera hade varit lika relevanta. Jag kan inte avgöra huruvida dessa byråer skulle varit bättre eller sämre än de valda, då jag i relation till tidsbrist inte kunde göra en efterforskning hos dem alla. Valet gjordes därmed snabbt och tidigt i undersökningen för att komma igång så snabbt som möjligt.

Således är jag medveten om att användandet av andra byråer hade kunnat skapa en annan slutsats än den nuvarande. I efterhand ser jag en stor fördel i användandet av en fransk nyhetsbyrå, då det hade kunnat gagna denna undersökning och är något som borde göras i framtida forskning.

BBC

BBC, British Broadcasting Company, grundades 1927 och är ett statligt ägt radio- och TV-bolag⁷. Byråns internethemsida skapades 1997 och är källan för hämtat material⁸. Författare till hemsidans artiklar består främst av bolagets nationella och internationella journalister samt områdesinriktade journalister. Källor för

---

⁷ Nationalencyklopedin <http://www.ne.se/bbc>

⁸ <http://www.bbc.co.uk/>

material inhämtas via bolagets korrespondenter, icke-BBC journalister samt nyhetsbyråer som Press Association, Associated Press, Reuters och Agence France-Presse⁹.

Al Arabiya News

Al Arabiya News är nyhetskanalen Al Arabiyas engelskspråkliga hemsida och grundades 2007 (omskapades 2010). Hemsidan publicerar artiklar, filmklipp, foton och intervjuer, översatta från den ursprungliga arabiska kanalen samt egenproducerat av sidans egna journalister¹⁰.

Fox news

Valt material kommer från Fox News Channels hemsida och är ett av Foxs (*Fox Broadcasting Company*) dotterbolag som är ett privatägt amerikanskt bolag av mediekoncernen News Corporation¹¹¹². Nyhetskanalen har sänts sedan 1996 och syftar till att informera allmänheten med nyheter av både politiskt och affärsmässigt innehåll. Kanalen hänvisar sig vara det “*mest betrodda tv-nyhetskällan i landet [USA]*.”¹³. Kanalen har erhållit kritik från bland annat svenska medier för att föra en högerpolitisk vinkling av sina nyheter¹⁴. Information om materialinsamling gick ej att tillgå på bolagets hemsida.

The Associated Press

The Associated Press definierar sin verksamhet som ett nyhetskooperativ, där deras största syfte ligger att samla och sprida objektiv information. Kooperativet erhåller sina resurser från amerikanska tidningar och medlemmar, de därav påtrycker sin vikt som icke-statlig eller privatägt. Kooperativet har sitt säte i New York och beskriver att två tredjedelar av sina 3200 anställda är yrkesjournalister¹⁵.

---

⁹ *News Sources*, BBC News Help, publicerad 5:e juli 2013, senast uppdaterad 12:06 GMT. <http://www.bbc.co.uk/news/10621655> (senast besökt 2014-01-06)

¹⁰ *About*, Al Arabiya News <http://english.alarabiya.net/tools/about.html>

¹¹ *Corporate Info*, Fox News Channel <http://press.foxnews.com/corporate-info/>

¹² <http://www.ne.se/fox/173972>

¹³ <http://press.foxnews.com/corporate-info/>

¹⁴ Jönsson, Olof "Fox klippte om Obamas tal – förstörde hans skämt" Svd Nyheter, Världen, publicerad den 27 januari 2011 kl 12:06 , uppdaterad: 8 februari 2011 kl 11:32

http://www.svd.se/nyheter/utrikes/fox-klippte-om-obamas-tal-forstorde-hans-skamt_5897289.svd

¹⁵ *About Us*, AP <http://www.ap.org/company/about-us>

1.3 Teori och Metod

I forskningen av nyhetsartiklarna har jag valt att göra en argumentationsanalys för att undersöka förekomsten av mr-argument (se nedan), denna metod anser jag som bäst lämpad för denna typ av undersökning. I användandet av argumentationsanalys har jag använt mig av Gunnar Björnsson, Ulrik Kihlblom och Anders Ullbloms bok *Argumentationsanalys: Färdigheter för kritiskt tänkande*¹⁶. Boken ger en omfattad inblick i hur argument byggs upp samt hur man upptäcker dem. Mitt tillvägagångssätt har dock skiljts sig från den, då i relation till att nyhetsartiklar främst har en *redogörande* karaktär och inte *argumenterande* är en fullskalig argumentationsanalys kring artiklarna svår. I relation till detta har undersökningen istället utgått från en simpel argumentationsanalys där jag arbetat utifrån att urskilja arguments beviskraft genom dess hållbarhet och relevans för att sedan ställa dem i relation till definierandet av ett mr-argument¹⁷.

1.3.1 Definierande av ett mänskligt rättighets-argument

I definierandet av ett mr-argument har jag utgått från uppbyggnaden av just argumentation genom ett identifierande av ett argument i sig självt, såsom egenskapen i understödandet och bevisandet av en tes¹⁸. Ett mr-argument är således ett argument som understödjer en tes *via en hänvisning eller förespråkande* till de mänskliga rättigheterna (hädanefter refererat som mr-begrepp¹⁹).

I strävan att definiera ett mr-argument, har jag utgått från en argumenterande text gjord av organisationen Amnesty International som ligger publicerat på deras hemsida²⁰;

Människorättsorganisationen *Amnesty International* är en [välkänd] motståndare mot staters utövande och instiftande kring dödsstraff. På organisationens

---

¹⁶ G. Björnsson, U. Kihlblom, och A. Ullholm, *Argumentationsanalys: Färdigheter för kritiskt tänkande*, 2:a ed. 2011, Natur och Kultur, Stockholm 2009

¹⁷ G. Björnsson, U. Kihlblom, och A. Ullholm, 2011, s 12-14

¹⁸ G. Björnsson, U. Kihlblom, och A. Ullholm, *Argumentationsanalys: Färdigheter för kritiskt tänkande*, 2:a ed. 2011, Natur och Kultur, Stockholm 2009 s. 11

¹⁹ Med detta menas en hänvisning till en artikel inom FN:s dokument angående mänskliga rättigheter

²⁰ <http://www.amnesty.se/>

hemsida finns det följaktligen en spalt i redogörandet kring denna åsikt²¹. Spaltens tolkas såsom att organisationen strävar mot att *dödstraffet skall förbjudas* och underbyggs med argument som strävar efter att förklara och bevisa varför detta är sant²². Argumenten *hänvisar* till den allmänna förklaringen, artikel 3 *Rätten till liv* och utifrån den refererar till ytterligare rättighetsinskränkningar som ett icke-förbud mot dödsstraff *kan leda till* (exempelvis diskriminering och tortyr)²³²⁴.

Amnestys argumentation är således ett klart exempel kring tillämpningen av ett mr-argument. Dock förutsätter inte ett mr-argument en klar hänvisning till en artikel; en hänvisning kan göras både oskrivet och omedvetet, detta gör argumenten självfallet mer svårtydliga för läsaren att upptäcka. Dessa hänvisningar grundas troligen i att mr-begreppen troligtvis baseras på författarens ifråga kultur, värdering eller dylikt. Exempelvis för en författare som lever i ett land med en tillförsäkrad *ytrandefrihet*²⁵; denna individ förutsätter sin ytrandefrihet som en självklarhet och hänvisar därmed ej hens rätt att yttra sig till en artikel. Det finns således tre olika varianter av ett mr-argument; En skriven, oskriven eller omedveten hänvisning till ett mr-begrepp²⁶.

Hänvisningar är även en tolkningsfråga av mig som forskare. Upptäckten av mr-argument beror därmed på min kunskap inom mr-begreppen, något som kan tolkas annorlunda av en annan forskare. Exempelvis som tesen *"Vapen borde få ägas utan licens"* och tillhörande argument *"eftersom varje människa har rätt till att försvara sig själv och sin familj"*. En forskare kan tolka detta argument som en oskriven hänvisning av *rättigheten till liv*²⁷. En annan forskare kan istället tolka både tes och argument som ett potentiellt hot mot tillförsäkranen av artikel 3 (i hänvisning till vapens kapacitet att beröva en människa livet). Det är därför viktigt i att ställa sig källkritiskt till denna typ av undersökning och argumentation.

---

²¹ Selander, Caroline *"Vi arbetar för de mänskliga rättigheterna"* Start > om Amnesty > Vad är Amnesty? Senast ändrad 29:e januari 2013 18:11 <http://www.amnesty.se/om-amnesty/vad-ar-amnesty/>

²² Munnung, Jimmy, *Argument mot dödsstraffet*, Amnesty International, senast ändrad 10 april 2013 kl.03:41 <http://www.amnesty.se/vad-gor-vi/dodsstraffet/argument-mot-dodsstraffet/>

²³ FN, allmän förklaringen, artikel 3 *"Var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet."*

²⁴ <http://www.amnesty.se/vad-gor-vi/dodsstraffet/argument-mot-dodsstraffet/>

²⁵ FN, allmän förklaring, artikel 19 (se bilagor)

²⁶ Beakta att detta är en personlig slutsats och därmed ej en universell åsikt. En annan forskning med samma syfte och mål kan därmed utfalla i ett annat resultat.

²⁷ Allmänna förklaringen, artikel 3

Vidare bör beaktas att även skrivna artiklar tolkas olika. Relationen mellan hänvisning och artikel ä båda tolkningsfrågor. Själva undersökningen är därmed högst personlig och skulle för att nå mest sanningsenliga resultat behöva genomföras av flera personer.

Således kom upptäckten av mr-argument i en granskning kring om författaren gör en hänvisning till ett mr-begrepp. I och med att dessa hänvisningar skiljer sig åt blir dem olika svåra att upptäcka; en skriven hänvisning är uppenbart den enklaste varianten att urskilja medan en omedveten hänvisning därav den svåraste.

1.4 Källkritik

Jag har som uppgift att granska vilka typer av argument som förekommer i olika nyhetsmagasin. Detta betyder att det urval som sker och dylikt kommer bero på framförallt min frågeställning men också min tolkning av vad frågeställningen innebär. Det fanns många artiklar att välja mellan och detta urval är till stor del influerat av vad *jag* som författare finner relevant.

Jag är väl medveten kring svårigheten kring användandet av nyhetsartiklar, då dessa är skapat i syfte att informera men främst till att locka konsumenter. Ingen av författarna för materialet är objektiva utan skriver i egenskap som anställda journalister. Dem har som yrke, levebröd, att skriva i sin tur vad de tror och anser är intressant och lämpligt utifrån sin yrkesroll och tidningens läsare. I vissa fall kan dessa journalister även blivit ombedda att skriva om något specifikt. I sin tur är dessa journalister lika mycket influerade av personliga värderingar och erfarenheter som vilken människa som helst. Dock innebär detta en del av undersökningens syfte, så det är i sig självt det som kommer analyseras.

De omskrivna fallens huvudpersoner, Amina Tyler och Lubna Hussein, är i sin tur lika viktig som journalisternas påverkan. Vad dessa kvinnor säger i deras intervjuer kan inte tolkas rakt av, båda kvinnorna hade säkerligen ett syfte med varje uttalande. Dessa uttalanden omtolkas sedan av intervjuaren som gör ett val i vad som skall användas och hur det skall framställas.

Vidare sker en användning av nyhetsbolagens informationssidor, som självfallet är partiskt skrivet. Där bolaget förklarar varifrån deras nyheter hämtas från

och hur dem behandlas. Här krävs en medvetenhet om att det är bolagen själva som skriver informationstexten och kan därav utesluta aspekter som dem kan se skada sin verksamhet.

Jag är medveten om min personliga åsikt kring ämnet och kommer i fakta-redogörande och granskning sträva efter att agera så pass objektivt som möjligt. Jag strävar efter att inte influera läsaren och på så sätt skapa en förinställd åsikt kring min forskning. Dock är jag medveten om att en åsikt kan uttolkas kring just valda begrepp (såsom exempelvis val av rubrik) och forskning. Jag vill även därmed trycka på risken kring generalisering i analysen av dessa artiklar.

2 Klädförtryck

Begreppet klädförtryck har använts ganska kontinuerligt i texten men har inte utvecklats vidare och saknar grundläggande information. Detta kommer göras utifrån en generell undersökning kring betydelsen av klädsel för att sedan fokuseras på genus och den muslimska slöjan. Syftet är att kartlägga och komma underfund med begreppet och dess bakgrund för att kunna ge en större helhetsbild av den senare argumentationsanalysen och dess resultat. Utgångspunkten kommer vara att klädförtryck innebär en individ som blir diskriminerade, frihetsberövade, arresterade eller likande på grund av sin klädsel.

2.1 Vår klädsel och dess betydelse

En människas klädsel anspelar på flertalet olika saker, såsom ekonomisk ställning, politisk auktoritet, social överlägsenhet, lydnad, tillhörighet, hängivenhet men framförallt på *kulturell identitet* och *könstillhörighet*²⁸. Klädseln ämnar till att berätta vem personen ifråga *är* samt *hur* denne skall [borde] bete sig och har dess vidare en direkt påverkan på både iakttagaren samt den iakttagna²⁹. Man kan alltså säga att utifrån en persons val av klädsel skall dennes nästa kunna identifiera sig själv samt skapa sig en föreställning om vem denne personen är. Följaktligen identifierar människan sig efter hur den inte ser ut; vad det är som skiljer sig från mig (subjektet) till dig (objektet).

Vidare är det lika enkelt att se de konflikter som kan uppstå när människor kommer i kontakt med nya kläder och utseenden, där deras identifikation inte kan göras, då subjektet ifråga inte förstår vad den andra klädseln innebär och kan där-

---

²⁸ Barnes, Ruth & Eicher, Joanne B. (red.), *Dress and gender: making and meaning in cultural contexts*, Introduction s. 1, Berg, Oxford, 1991

²⁹ Barnes och Eicher, 1991, s. 3-4

med inte avgöra situationen³⁰. Den största skillnaden samt tyngsta betydelsen av klädsel blir därmed vid distinktioner nämnda ovan, nämligen kultur och kön³¹.

2.1.1 Kläder, Genus, Kultur: ”Act as one looks”

”Dress is a powerful means of communication and makes statements about the gender role of a newborn soon after birth³².”

Det nyfödda barnet må vara iklädd tämligen könsneutrala kläder, men allt eftersom tiden går erhåller barnet könkodade kläder utifrån *samhällets syn* på könskodade kläder. Barnet lär sig sedan att dess kön även kan identifieras utifrån lukt, känsla och ljud, en kommunikation som uppfattas automatiskt. Medan barnen är små bestämmer dem således inte själva över sin klädsel, utan blir iklädda det som deras vårdnadshavare finner lämpligt. Detta avgör i sin tur hur barnet sedan kommer bli bemött då människor anpassar sitt bemötande utifrån ett maskulint eller feminint hållningssätt. Vidare blir åldern en central del i en människas klädsel, där allteftersom en människa blir äldre tillkommer ökade sociala förväntningar kring personens klädsel ur ett könsperspektiv. Med detta sagt uppstår även förväntningen kring en persons agerande utifrån ens klädsel (som tidigare nämnt), där personen ifråga anses skall utgå från att bete sig ”as one looks”³³.

Beth Montemurro och Meghan M. Gillen har i sin artikel, ”How Clothes Make the Woman Immoral: Impressions Given Off by Sexualized Clothing” försökt framställa och förstå orsaken kring sexualiserandet av kvinnors kläder. Studien utgick från intervjuandet av (främst) heterosexuella kvinnor mellan åldern av 20-68 år³⁴. Där dem kom till slutsatsen om att det råder en norm hos kvinnor i tron att vid användanden av sexiga kläder, är det synonymt för att dem vill ha uppmärksamhet och bjuda in till sexuella intentioner. Intervjuerna påvisar att det finns en

---

³⁰ Barnes och Eicher, 1992, *Introduction*, s 2

³¹ Cerny A. i Barnes och Eicher, 1992, kap 7 *Quilted Apparel and Gender Identity: An American Case Study* s. 106

³² J B. Eicher och M.E. Roach-Higgings i Barnes och Eicher, 1992, kap 1 *Definition and Classification of Dress, Implication for Analysis of Gender Roles*, s. 8

³³ Eicher och Roach-Higgings, i Barnes och Eicher, 1992, s. 17-19.

³⁴ Montemurro, Beth och Gillen, Meghan Gillen, 2013, *Clothing and Textiles Research Journal, How Clothes Make the Women Immoral: Impressions Given Off by Sexualized Clothing*. Method s. 170, 2013-07-24, Hämtad 2013-12-03 från ctr.sagepub.com vid Lunds Universitet, tillgänglig: <http://ctr.sagepub.com/content/21/3/167>

åsikt om att sexualitet förändras över tid– exempelvis att mödrar och äldre kvinnor inte skall uppvisa sin sexualitet alls – och att detta därmed påverkar kvinnors val av klädsel. Kvinnor kontrollerar denna sexualitet, där mödrar fostrar döttrar och anpassar sin klädsel efter umgänge i syfte att inte ”väcka fel uppfattningar om kvinnans avsikter”³⁵.

*”Women are expected to police their own behavior and in so doing conform to patriarchal sexual scripts that desexualize women as they age and make it difficult for older women to feel entitled to sexual desire”*³⁶

Kvinnor som väljer att klä sig ”utmanande”, såsom inom Goth genren, menar att det är i syfte att njuta av sin sexualitet och *inte* i syfte att påkalla uppmärksamhet från män i sexuella avsikter. Dock påpekar författarna kring kvinnans ifråga nästan totala avsaknad av makt kring i hur hennes klädsel uppfattas³⁷.

Vidare är kvinnan och hennes kläder relaterade till varandra utifrån många aspekter, där dem först och främst identifierar henne såsom kvinna, sedan kulturell tillhörighet samt vilken status hon har. Det behöver inte, bara för att det är normativt, betyda att alla mödrar klär sig osexigt i ”respekt” för sin man eller att äldre kvinnor inte uttrycker sin sexualitet i kläder även på äldre dagar³⁸. Det finns alltid undantag, och det är dessa undantag som väcker debatt och diskussion och är vanligen också dem som utsätts för tydliga klädförtryck. Sedan kan man analysera huruvida hela idén om kvinnans kläder som sexualiserande, där kvinnor skall klä sig för mannen och inte för deras egen skull, som ett slags universellt omedvetet klädförtryck.

2.1.2 Sexualiserandet av kläder

*”This focus on women – and relative exclusion of men – from empirical work and larger cultural discourse on clothing and sexuality suggests a cultural interest in maintaining surveillance over women’s bodies”*³⁹

Kvinnor är väl medvetna om att klädesplagg kan uppfattas på olika sätt. I strävan

---

³⁵ Montemurro och Gillen, 2013, s. 177- 179

³⁶ Ibid.

³⁷ Montemurro och Gillen, 2013, s. 168

³⁸ Montemurro och Gillen, 2013, s. 172-173

³⁹ Montemurro och Gillen, 2013, s. 179

att inte väcka fel/oönskade uppfattningar, är hon noga i sitt val och väljer kjolen med längre slits för att undvika ett rykte om att ha låg moral⁴⁰. Kvinnor blir i detta återkommande instruerade i hur dem skall klä sig, vad som är accepterat och inte. Klädseln för på sätt och vis kvinnans talan, där om hon för lite kläder, skall hon klä på sig, har hon för mycket, skall hon klä av sig. Såsom Beaman uttrycker det, kontrasten kring att kvinnor uppmuntras att plastikoperera sig men är förbjudna att täcka ansiktet i sociala sammanhang är otroligt paradoxal⁴¹.

I strävan att förklara utifall det är frågan om att kontrollera kvinnans kropp som kvinnor återkommande tvingas klä av och på sig, ställer Beaman olika fall av våldshandlingar mot varandra. Vad är orsaken bakom våldet mot kvinnor som är för avklädda och för välklädda? ”*It is the matter of regulation for control, the stripper, the niqab wearing woman and the sexual assault victim are comprehensible as part of the same order*”⁴². Det handlar alltså, menar Beaman, inte om plagget i sig, utan om kontroll. Där kvinnor, oberoende deras klädsel – mycket eller lite – blir utsatta för våld i syftet att kontrollera.

Att vara kvinna innebär en hel del justeringar av sin klädsel jämfört med en mans. Inom detta, gruppen av kvinnor, finns det vidare en tro om att muslimska kvinnor inte har den fria viljan som västerländska kvinnor har⁴³. Att den muslimska kvinnan är förtryckt in i sin slöja. Dock är det inte kvinnors *vilja* att klä sig i ett visst plagg – och sedan ta konsekvenserna för det, som är poängen. I sådana fall har alla fria val och denna diskussion skulle bli tämligen onödig. Vad poängen däremot är, är att exempelvis min ”fria vilja” att välja korta shorts en varm sommardag, samtidigt ses som min ”fria vilja” att bjuda in till sex. Det är omständigheterna, kontexten, kring dessa plagg som är diskriminerade, där kvinnor utifrån sina plagg – som oberoende om hon aktivt valt att klä sig i dem eller ej – blir överfallna eller utestängda. Den fria viljan är otroligt komplex, då det tyder på att jag utifrån *mitt val* att klä mig utmanande *får skylla mig själv*, för jag valde att klä mig i shorts. De ”muslimska kvinnorna” däremot, är förtryckta för inte kan dem väl ha valt att *frivilligt* klä sig i en slöja? Denna typ av tankegång kring kläder är

---

⁴⁰ Montemurro och Gillen, 2014. S 175

⁴¹ Beaman, 2013, s. 725

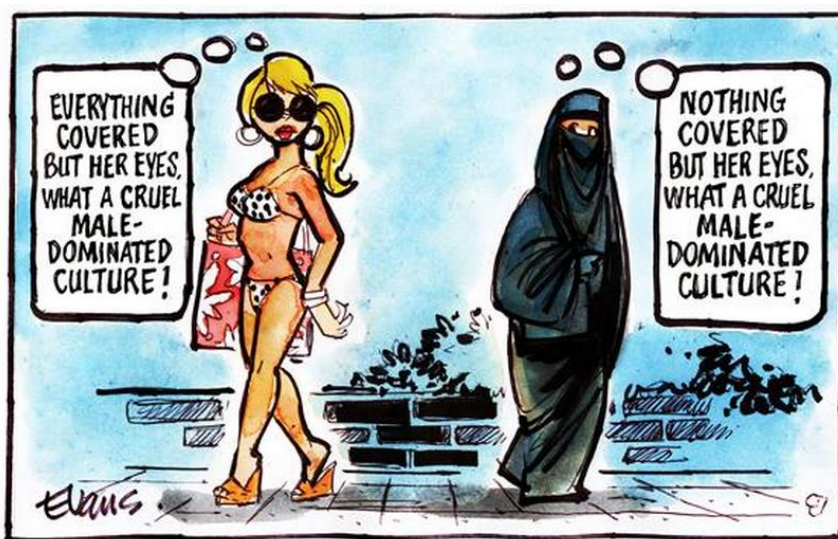
⁴² Beaman, 2013, s. 729

⁴³ Beaman, 2013, s. 731

tydlig i det västerländska samhället, där man utgår från *sina värderingar* och applicerar dem på någon annan och tror sig veta bäst. Man ger inte kvinnorna ifråga chansen att förklara, där exempelvis, vissa muslimer menar att bärandet av slöjan beror på kulturella orsaker, där dem vill distansera sig från det fundamentala och ortodoxa som det innebär⁴⁴.

2.1.3 Frankrikes klädförtryck

45

Bilden ovan demonstrerar en aspekt kring fenomenet som sällan blir diskuterat i debatten om den islamska slöjan; att kvinnor oberoende kultur, är lika förtryckta i deras ”val” av klädsel.

När den Franska staten antog förbudet mot bärandet av heltäckande slöja 2010 kom reaktioner från högt uppsatta i den politiska världen, där lagen både förespråkade och kritiserade^{46,47,48}. En av förespråkarna, Frankrikes dåvarande justitieministern, hänvisades beslutet såsom ”... a victory for democracy and for French values, which she described this way: ‘Values of freedom against all the oppressions that try to humiliate

---

⁴⁴ Beaman, 2013, s. 731

⁴⁵ Bild: Malcolm Evans

⁴⁶ TT AFP, Dagens Nyheter www.dn.se *Franska Staten antog slöjförbud*, Uppdaterad 2010-09-14 20:33 Publicerad 2010-09-14 19:14 Tillgänglig: <http://www.dn.se/nyheter/varlden/franska-senaten-antog-slojforbud/> Hämtad 2014-02-27, 16.04

⁴⁷ Erlanger, Steven, *Parliament Moves France Closer to a ban on Facial veils*, publicerat på www.nytimes.com den 13 juli 2010, <http://www.nytimes.com/2010/07/14/world/europe/14burqa.html> [hämtad 2014-03-04]

⁴⁸ Nyhetsartikel publicerad på www.dn.se, 2010-09-14 19:14 Uppdaterat 2010-09-14 20:33 hänvisat till TT-AFP <http://www.dn.se/nyheter/varlden/franska-senaten-antog-slojforbud/> [Hämtad 2014-03-04]

individuals; values of equality between men and women, against those who push for inequality and injustice.''⁴⁹

Sett från Frankrikes historia, är detta förbud föga förvånande, då fransmännen sedan kolonialismens tider velat ”avslöja” den muslimska kvinnan⁵⁰.

Meyda Yeğenoğlu, Lori G. Beaman och John R. Bowen diskuterar och redogör slöjan utifrån olika aspekter, Yeğenoğlu och Bowen fokuserar på relationen mellan Frankrike och slöjan, medan Beaman gör en feministisk diskus på begreppet om kvinnoförtryck i allmänhet och använder den muslimska slöjan som ett exempel.

I redogörandet kring Frankrikes (och därmed väst) syn på den Islamiska slöjan väljer jag att tillgå Yeğenoğlus förklaring kring uppbyggandet av *identitet* mellan subjektet och objektet. Där i samband med koloniseringens tid och nationerna i västs sammandrabbning med öst [Orienten] anges som uppbyggt på västs *tro om sig själva som subjekt* (den vite europeiske mannen) och orienten som objektet. Yeğenoğlu menar att detta antagande var helt uppbyggt kring en fantasi⁵¹. Likt tidigare förklaring kring identitetskapande utifrån den andres klädsel, fungerar relationen mellan väst och öst likadant, *förutom* att det går från individnivå till hela samhällen som bygger en *gemensam identitet* utifrån andra kulturer. I och med uppfattningen kring att subjektet är *mannen* (universell och autonom) blir således objektet (orienten) av kvinnligt kön – då man alltid utgår från en manligt normativ⁵². Vidare skapar Väst sin identitet utifrån det som Dem var men inte Vi – då och till viss del nu -, såsom ociviliserade, våldsamma och patriarkaliska⁵³.

Central i denna identifiering är slöjan, där den skapar en barriär i Frankrikes identifiering. Slöjan ifrågasätter och försvårar västs självbild som subjekt och kontrollerande där slutligen slöjan tolkas som orientalernas aktiva motstånd mot européerna⁵⁴.

Som kan ses innebär slöjan mycket mer än ett klädselplagg. Fransmännen tes vara besatta av dem på grund av *den andres* förmåga att iaktta dem [subjektet] utan att dem

---

⁴⁹ Erlanger, Steven, *Parliament Moves France Closer to a ban on Facial veils*, 2010, hämtat 2014-03-05

⁵⁰ Yeğenoğlu, Meyda, *Colonial fantasies: towards a feminist reading of Orientalism*, Kap 2 *Veiled Fantasies: cultural and sexual difference in the discourse of orientalism* s å—39-67, Cambridge University Press, Cambridge, 1998 (reprinted 1999)

⁵¹ Yeğenoğlu, 1998, *Introduction* s. 5

⁵² Yeğenoğlu, 1998, *Introduction* s. 7

⁵³ Beaman, 2013, 729

⁵⁴ Yeğenoğlu, 1998, s. 7

själva [objektet] blev sedda⁵⁵. Man inbillade sig att slöjan dolde orientens hemlighet – varför annars skulle kvinnorna beslöja sig? – vilket i sin tur gjorde den beslöjande kvinnan till ett mysterium som förförde subjekten till att tro på onaturlig skönhet och strävan efter att avslöja henne blev desto större⁵⁶.

Idag ses bärandet av slöjan som, i många fall, i Frankrike som ett tecken på nästan ren motvilja att acceptera lagen om sekulärism och strävan att integrera i republiken. Utifrån lagen om sekuläritet ses slöjan åter igen som en symbol för den andres *motstånd*, i detta fall mot republikens lag och vikten av *deras* religion mot fransmännens. Efter 9/11 blev det även tydligt att slöjan – med rätt provokation – kunde bli en symbol för det Islamska hotet som ansetts ha skådats i USA⁵⁷. Bowen kritiserar den franska normen i att ”lämna sin religion hemma” i relation till att eleverna på skolan inte skall bli distraherade (av då en slöja exempelvis) från inlärandet om den franska republiken. Han ser hellre att förespråka den yttrandefrihet som i dagsläget regleras i skolan; lär inte eleverna sig att tänka självständigt bättre om dem från början får uttrycka sig fritt? Det är en tydlig motvilja mot de muslimska sederna – som syns -, där de första muslimska grupperna i Frankrike som växte fram i landet efter andra världskriget och diskriminerades just utifrån deras val i att klä och föra sig som sin religion. Denna problematik skall ha sin grund i kulturella aspekter, migration av andra religioner anses inte ha skapat samma problem, då dem [Judendom, Kristendom] såsom Bowen uttrycker det ”... *did little to change the look or feel of France*”⁵⁸. Paradoxalt är dock företeelsen kring att slöjan är *acceptabel* i skolan och offentliga områden, utfall personen ifråga uttryckligen menar att plagget inte bärs som religiöst uttryck. I det då blir slöjan endast en slöja utan kontext och skall därmed vara helt okej att bära⁵⁹. Återkommande är att det är *demonstrerandet av religionen* som skapar problemet, inte plagget i sig; religionen förknippas, som nämnt, med strukturer som hotar de franska värderingarna, således att vara en troende muslim tros vara något farligt⁶⁰. Frågan som uppstår är dock om andra religiösa symboler, såsom krucifix och dylikt, anses vara likvärdigt ”farliga” i frågan om

---

⁵⁵ Yeğenoğlu, 1998, Kap 2 s. 44-45

⁵⁶ Yeğenoğlu, 1998, s. 40

⁵⁷ Bowen R. John, ”Muslims and Citizens” France Headscarf controversy, Originally published in the February/March 2004 issue of Boston Review.

⁵⁸ Bowen, 2004

⁵⁹ Bowen, 2004

⁶⁰ Såsom fallet kring den muslimska mannen, misstänkt för att begå terrordåd. Mannen blev dock frisläppt av polisen efter att det framkommit att mannen ifråga inte var en ”så värst” troende muslim och därmed ingen fara. Bowen, 2004

benägenhet till att begå terroråd. Troligen inte, då som nämnt, exempelvis kristna symboler tes snarare tillfalla normen i samhället – i relation till Frankrikes historia som kristet – och anses därmed inte lika ”farliga” såsom den muslimska slöjan eller ätandet av halal kött⁶¹.

Lagen som förbjuder den muslimska slöjan är således ett klart klädförtryck, men med ett bakomliggande syfte i tron om att bevara och skydda västerländska värderingar mot ”deras” patriarkaliska system. Genom denna lag tros man i väst ”befria” de muslimska kvinnorna från förtrycket som deras kultur utsätter dem för, en slutsats som, enligt Beaman, är i klass med tänkandet under kolonialiseringen. Där vi uppmanas till att tro att vårt samhälle är fritt från förtryck och ojämlikhet⁶².

2.2 Klädförtryck; en fråga om kontroll

Återkommande i litterära källor har varit slutsatsen om regleringen kring kvinnors kläder såsom ett agerande i syftet att kontrollera. Där en slutsats utifrån gjord redogörelse att kvinnor, oavsett västerländsk eller österländsk, i att dem båda utsätts för ett dagligt klädförtryck. Kvinnan uppmanas vakta sin sexualitet i relation till att undvika att bli överfallna, således är det upp till iakttagaren vilken typ av signaler som kvinnans plagg avger, kvinnan själv har liten makt i hur denna tolkning görs. Hon får enkelt utgå från *sina egna värderingar* och det *samhälle* hon lever i vid sitt val av klädsel. Denna sociala konstruktion kring sexualitet och dess samband i uppvisande av kvinnokroppen, är i sig självt ett klädförtryck. Det är därmed inte konstigt att muslimska kvinnor *väljer* att bära slöja, såsom västerländska kvinnor *väljer* att klä sig i jeans och tröja.

Rent allmänt kan klädförtryck tolkas som en variant av inskränkning av yttrandefrihet, där hen blir diskriminerad utifrån sitt yttrande i kläder. Det som är återkommande problematiskt är att, som nämnt, kvinnan kan ha en klädsel i ett visst avseende, men det uppfattas helt annorlunda av en annan. Oavsett om dessa plagg är heltäckande slöjor eller avklädda bikinis.

Kan denna sociala konstruktion återkopplas till ett grundintresse i att kontrollera kvinnans kropp? Där utifrån att söka efter likheter sinsemellan man kan finnas en gemen-

---

⁶¹ Bowen, 2004.

⁶² Beaman, 2013, s. 729

sam faktor i att det inte är fixeringen kring exponeringen av kvinnokoppen som är grunden till klädförtryck, utan kontrollerandet av den istället⁶³.

---

⁶³ Beaman, 2013, s. 734

3 Undersökning

Använda fall är benämnda *Lubna Hussein* och *Amina Tyler* och anses under begreppets definition vara fall av klädförtryck; kvinnliga individer som blivit antingen arresterade, frihetsberövande, hotade, kränkta eller på andra sätt diskriminerade på grund av sin klädsel. Samtlig sökning på artiklar ägde rum den 20:e december 2013

3.1 Amina Tyler

3.1.1 Fox News

*Artikel: Prosecutors file new charges against Tunisian feminist after fight with prison guard*⁶⁴

Klädförtryck Amina Sboui beskrivs i artikeln med orden att hon skall ha chockat den tunisiska befolkningen när hon publicerade bilder på sig själv, topless, i syftet att fördöma dålig behandling mot kvinnor. Artikeln framställs med en riktad kritik mot Tunisiens regering. Kritiken urskiljs i framställandet av artikelns ämne, Amina Sbouis rättegång, som uppfattas som dåligt skött och består av utfärdade domar för irrelevanta aktioner. Läsare riktas till att få en uppfattning om landets ledning som kvinnoförtryckande; där Aminas fängslande är på obestämd framtid och utfärdad av en regering beskriven med begrepp som "... *government controlled by Islamists*" och "... *hatred for women held by the leaders of this parliament*".

Därmed framställer artikeln ett sympativäckande sätt gentemot Aminas ståndpunkt. Exempelvis utifrån redogörelsen kring åklagelsen om att Amina skall "för-

---

⁶⁴ *Prosecutors file new charges against Tunisian feminist after fight with prison guard*, Fox news world home, , Associated press, publicerad juli 18 2013 <http://www.foxnews.com/world/2013/07/18/prosecutors-file-new-charges-against-tunisian-feminist-after-fight-with-prison/> (senast besökt den 2014-01-06)

olämpat en tjänsteman i utövandet av sin plikt” och *”förtal av en tjänsteman*”, där hon beskrivs ha blivit åklagad efter ett ingripande mot en fängelsevakts miss-handel av en annan fånge. Hon beskrivs även ha fått sin yttrandefrihet kränkt, ett uttryck författaren ifråga aldrig nämner bokstavligen, utan tolkas ur utvalda citat om Aminas aktion som *”... convicted for what was a non-violent – albeit pro-vocative – act.”*.

Vid framställandet av Amina använder författaren begrepp som *”tunisisk feminist*” och *”fängslad tunisisk medlem av kvinnogruppen Femen*”. Detta ger en uppfattning hos läsaren om att den åklagade ifråga blivit dömd/känd på grund av dennes åsikter. Detta ger således en uppfattning om att vissa åsikter inte är acceptabla i landet. Vidare ges endast uttalanden och framställanden som talar om och för Amina. Inga uttalanden eller åsikter från åklagarens eller regeringens sida beskrivs för att motbevisa eller argumentera för deras ställning.

Tes: Feministen Amina Tylers rättegång sköts inte demokratiskt

- *Hennes anklagelser är irrelevanta*

I hänvisning till framställandet av hennes anklagelser om att *”förolämpat en tjänsteman i utövandet av sin plikt*” och *”förtal av en tjänsteman*”, brutit mot lagen om förbudet mot bärandet av *”burning objects*”⁶⁵. Författaren citerar även en talesman för gruppen (troligen hänvisad till Aminas organisation, Femen) där denne, Eric Goldstein, uttalar sig om Aminas rättegång som *”... piling on serious charges against Amina Sboui that hardly seem to have anything to do with what she may have done”*

Detta kan ses som ett oskrivet mr-argument, där en hänvisning kan göras till artikel 19.1 och 2i Konventionen om Medborgerliga och Politiska Rättigheter om att ingen skall få gripas för sina åsikters skull eller utifrån rätten till yttrandefrihet⁶⁶⁷⁶⁸.

---

⁶⁵ Fox news, Prosecutors file new charges against Tunisian feminist after fight with prison guard *“The feminist has already been convicted of the minor charge of carrying pepper spray and fined about \$180 under an 1894 law against carrying ‘burning objects’.”*

⁶⁶ Konventionen för Medborgerliga och Politiska Rättigheter (ICCPR), artikel 19. *Ingen får utsättas för ingripande för sina åsikters skull*

⁶⁷ *ibid.*

⁶⁸ FN Allmän Förklaring, artikel 19 (hela artikeln finnes under ”Bilagor”)

- *Hennes anklagelser är politiskt motiverade*

Författaren beskriver människorättsorganisationen Human Rights Watchs uttalande kring rättegången, där dem fördömde anklagelserna som politiskt motiverade. I slutet av artikeln citeras en man (som ej beskrivs) som menar på anklagelserna mot Amina är i syftet av regeringen att statuera ett exempel avskräcka för andra kvinnor för att trotsa Islam.

Kan tes hänvisa till en inskränkning av yttrandefriheten, där Aminas åsikter inte accepteras av makthavare.

- *Amina har suttit i fängelse i två månader utan ett bestämt datum för sin rättegång*

Författaren hänvisar två gånger till Aminas fängslande som ogiltigt. En oskrivet/omedveten hänvisning kan föras till artikel 14.(3.c)⁶⁹

3.1.2 BBC: Femen member Amina Tyler on trial in Tunisia⁷⁰

Klädförtryck: Artikeln beskriver hur en tunisisk kvinna, Amina Tyler (medlem i den feministiska gruppen Femen), skapat skandal i landet när hon publicerade av foton av sig själv, topless, med skriften "My body is my own" skriven över överkroppen.

Tyler kallades efter publiceringen till rättegång utifrån anklagelsen om att brutit mot lagen om "brandfarligt objekt" vidbärandet av pepparspray. Hon beskrivs även ha klottrat sin grups namn på en byggnad i Kairouan. Artikeln redogör hur religiösa anhängarna anklagat henne för att kränka Islam och staden ifråga. Det framgår ej vilken av aktionerna anhängarna åsyftar till.

Kvinnogruppen Femen sägs basera sin verksamhet utifrån bekämpandet av sexuellt utnyttjande av kvinnor, diktaturer och religion. Tylers aktion erhöll support från sina gruppmedlemmar, som protesterat topless i yrkan på att hon släpps fri.

Argumentationsanalys

Artikeln tes är svårtolkad och hyser ej en argumenterande struktur. Därför kommer artikeln ifråga analyseras utifrån valda begrepp och framställning.

⁶⁹ ICCPR 14 (3.c) *Att få sin sak prövad utan oskäligt dröjsmål.*

⁷⁰ *Femen member Amina Tyler on trial in Tunisien*, BBC News Africa, publicerad 30 maj 2013, senast uppdaterad 16:43 GMT, <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-22714130> (senast besökt den 2014-01-06)

Artikeln hyser en objektiv ton, där båda parterna i konflikten ges utrymme. Tyler framställs dock mer positivt gentemot hennes motståndare, där dessa blir benämnda som ”*Conservative groups...*”, ”*angry crowd*” och ”*religious conservatives*” medan Tyler ifråga återkommande hänvisas som *ms Tyler*.

Därmed beskriver författaren en kvinna som efter en uppseendeväckande aktion verkar ha erhållit negativ respons från landets religiösa (troende muslimer) medborgare. Det är en tydlig koppling gjord mellan Aminas aktioner och responsen mellan dessa troende, där dem beskrivs ha protesterat utanför Tylers rättegång. Artikeln beskriver således responsen kring en feminists aktion, gjord i syftet att bekämpa just bland annat religion. Att responsen blir negativ från dessa målgruppen är därmed föga förvånande.

Förekomsten av mr-argument är svår att dra i en avsaknad av just argument. Dock kan en slutsats göras i att artikeln beskriver en konflikt mellan Tylers åsikts- och yttrandefrihet gentemot landets religiösa åsikter. Artikeln visar klart att många i landet blivit upprörda över Tylers aktioner. Därmed behandlas frågan kring vari gränsen går mellan Tylers utövande av rättighet och religion.

3.1.3 Al Arabiya news: Bare breast stirs anger among Mideast rights activist⁷¹

Klädförtryck: Kvinnorättsaktivister beskrivs reagera negativt på demonstrationer gjorda topless av medlemmar ut kvinnogruppen Femen.

Artikeln beskriver relationen mellan kvinnogruppen Femens nudistaktioner och kvinnorättsaktivisters (främst från mellanöstern) reaktion kring dem. Författaren redogör rättsaktivisternas åsikt om Femens aktion som hot mot den pågående debatten kring kvinnors rättigheter i allmänhet.

Den centrala aktionen ifråga demonstrerades av den tunisiska 19åriga Amina Tyler, som beskrivs ha publicerat bilder på sig själv, topless, i syftet att protestera mot religiöst förtryck. Andra feminister citeras påtrycka den kontroversiella debatten kring just nakenhet i den arabiska kulturen och hänvisar istället till att tillämpa andra sätt att uppnå och förespråka jämlikhet.

---

⁷¹ The Associated Press, *Bare breasts stirs anger among Mideast rights activist*, Al Arabiya, *Variety*, publicerad torsdagen den 11 april 2013, senast uppdaterad samma dag KSA 01:29 – GMT 22:29 <http://english.alarabiya.net/en/variety/2013/04/11/Bare-breasts-stirs-anger-among-Mideast-rights-activist-.html> (senast besökt den 2014-01-05)

Artikeln avslutas med ett uttalande av Femen, där dem ställer frågan om deras aktioner erhållit samma mängd publicitet om de varit påklädda.

Tes: Femens nakenaktioner förbättrar inte kvinnors rättigheter

- *Det råder en bättre debatt i landet för kvinnors rättigheter*
Författaren hänvisar till att Tunisien redan har en hälsosam (hänvisat såsom inget uppvisande av kroppsdelar) debatt angående kvinnors rättigheter och att de flesta kvinnor i landet inte stödjer Tylers aktion.
- *Nakenhet accepteras inte i Mellanöstern*
Tyler beskrivs genom sin aktion gå över gränsen i ett land som i relation till sina grannar anses liberalt. Nakenhet är inte vägen till förbättrade rättigheter för kvinnor, utan blir "kontraproduktiva" och förstärker bilden av kvinnor som objekt.
- *Likande aktioner tidigare gav inte förbättrat resultat*
Författaren hänvisar till en egyptisk kvinna som publicerade bilder på sig själv, endast iklädd strumpor, i syftet att protestera mot bland annat sexism och våld. Författaren påvisar att feminister och liberalister i landet fruktat att aktionen skulle försämra deras förutsättningar i ett parlamentsval som senare vanns av religiöst konservativa grupper.

Artikeln använder sig ej av mr-argument, dock ändå intressant i andra aspekter. Exempelvis att Aminas aktion ifråga, som beskrivs ordagrant i övriga artiklar, ej nämns märkvärdigt. Artikeln tenderar att tala mot Amina och Femens aktioner i hänvisning till flertalet "likasinnade" aktivisters åsikter kring aktionerna. Kvinnogruppen [Femen] erhåller på snudd en negativ och oprofessionell nyans i artikeln, där deras ageranden i kontrast till andras åsikter kring dem framställs som desperata och olämpliga sätt att påkalla uppmärksamhet⁷². Artikeln kan ses som en inre kritik mot olika tolkningar av feminism, där kvinnogruppen inte delar samma åsikt kring hur jämlikhet skall uppnås.

---

⁷² Al Arabiya, Amina Tyler

3.2 Lubna Hussein

3.2.1 Fox news: Trial for Sudan Journalist Facing Lashes for Wearing Trousers Delayed⁷³

Klädförtryck: En kvinna har blivit arresterad av polis då hon klätt sig i byxor. Arresteringen grundades i en förbrytelse mot Sudans lag som förbjuder ”oanständig” klädsel.

Artikeln beskriver en sudanesiskt kvinnlig journalist vars rättegång blivit uppskjuten. Kvinnan uppges ha blivit åklagad för att ha brutit mot lagen om ”anständig klädsel” när hon på en restaurang i Khartoum bar byxor. Straffet för överträdelsen är 40 piskrapp och ligger under Sudans Islamiska regims inkorporering av ”Islamsk Lag”. Under denna lag är byxor ansedda som oanständiga. Lagen tillkom i samband med den nuvarande presidenten Omar Al-Bashirs makttagande genom en kupp 1989.

Den dömda ifråga, Lubna Hussein, blev arresterad tillsammans med tolv andra kvinnor av en ”ordningspolis”. Hussein strävade efter att skapa publicitet runt sitt fall och bjöd därför in mänskliga rättighets aktivister, västerländska diplomater och journalister till sin rättegång. Rättegång blev dock förskjuten av domaren på grund av Husseins dåvarande anställning hos det lokala FN kontoret som gav henne immunitet. Hon beskrivs då ha sagt upp sig för att ”utmana lagen om klädkod”.

Artikeln beskriver hur Husseins rättegång skapat demonstrationer i syftet att stötta Hussein och att dessa demonstranter blivit bortmotade av polis. Polisen skall även ha misshandlat Husseins försvarsadvokat.

Artikeln avslutas med ett citerande från FN:s sida, som fördömer straffet och menar att det är inhumant och grymt. Ban Ki-Moon citeras ha varit djupt orolig över Husseins rättegång och menade på att piskning strider mot de internationella mänskliga rättigheterna.

Tes: Sudans regering kränker sina kvinnliga medborgare

- *Landet har en lag som förbjuder kvinnor att klä sig i byxor*

Lagen ifråga strider mot Kvinnokonventionen artikel 2(f) och inskränker därmed

---

⁷³ *Trial for Sudan Journalist Facing Lashes for Wearing Trousers Delayed*, Fox news world home, publicerad 4 augusti 2009 <http://www.foxnews.com/world/2009/08/04/trial-sudan-journalist-facing-lashes-wearing-trousers-delayed/> (senast besökt den 2013-12-31)

artikel 2(a, b, g)⁷⁴

- *Lagen straffar förbrytare (som beskrivs vara endast kvinnor) med piskning*
Piskning fördömds i artikeln av FN genom dess generalsekreterare Ban Ki-Moon som "... violation of international human rights standards." och deras personal union "... the punishment cruel, inhuman and degrading." Således en hänvisning till förbud mot tortyr.
- *Individer som visar stöd för förespråkare blir misshandlade av polis*
Då polisen avbryter demonstrationer och misshandlar en advokat som syftade till att stötta en arresterad kvinnas rättegång. Argumentet hänvisar till yttrandefrihet.

3.2.2 BBC: Sudan 'trousers trial' adjourned⁷⁵

Klädförtryck: Artikeln beskriver en sudanesisk kvinna som fått sin rättegång förskjuten, hon, Lubna Ahmed Hussein, yrkar på att hon arresterades på grund av att hon bar byxor. Straffet för hennes handling, om juryn fann henne skyldig, beskrivs som 40 piskrapp.

Hussein arbetade för FN när händelsen ägde rum och kunde därmed erhålla immunitet. Hon beskrivs ha sagt upp sig av just den anledningen för att kunna fullfölja rättegången. Anledningen skall ha berått på Husseins vilja att förändra den lag som kriminaliserar hennes [kvinnors] bärande av byxor. Lagen ifråga hänvisas i artikeln reglerar och förbjuder "oanständig klädsel" i landet.

Argumentationsanalys

Artikeln är av en redogörande karaktär men har en vinkling som är värd att beakta. Artikeln beskriver exempelvis endast en version av händelsen. Inget uttalande eller dylikt görs av beskriven motståndare som regering eller åklagare. Detta skapar således troligtvis ej en positiv inställning hos läsaren gentemot motståndare.

Författaren har valt att använda uttalanden av Hussein som "... she claimed she was arrested for wearing trousers", "... arrested for wearing 'indecent clothing'" och "I want to change this law, because hitting is not human. And it also do not match with Sharia law.". Dessa uttalanden är objektivt beskrivet – i förutsättning att dem är riktiga

---

⁷⁴ Samtliga artiklar finns att tillgå under "Bilagor"

⁷⁵ BBC News, *Sudan 'trousers trial' adjourned*, senast uppdaterad 29:e juli 12:27 GMT, onsdag 29 juli 2009 13:27 UK <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/8173714.stm> (senast besökt den 2013-12-31)

citat av Hussein – men ger ändå läsaren en åsikt utifrån vad Hussein sagt – även om det inte är sanningsenligt – då författaren till artikeln ej gjort ett uttalande från motståndaren. Artikeln är trots sin redogörande karaktär ändå vinklad.

3.2.3 Al Arabiya news: Sudan woman risks flogging to protest "Taliban"-like law⁷⁶

Klädförtryck: En Sudanesisisk kvinna blev arresterad på grund av sin vägran att skylla håret på offentlig plats.

Artikeln beskriver Amira Osman Hamed, en Sudanesisisk kvinna som blivit arresterad av polis i huvudstaden Khartoum, baserat på Hameds vägran att skylla sitt hår. Enligt sudanesisk lag, artikel 152:s förbud mot "oanständig klädsel", skall alla kvinnor skylla sitt hår; förbrytelser skall straffas med piskning.

Hamed beskrivs basera sin vägran i strävan att besegra en "Taliban lag". Hon citeras vara villig att piskas som straff, om så blir utfallet för hennes kommande rättegång, för att försvara hennes rätt att visa sitt hår.

Medborgarrättsaktivister beskrivs stötta Hameds fall, som anses vara en av de senaste förbrytelseerna mot presidenten Omar Al-Bashirs islamistiska regerings "moralagar". Artikeln avslutas med en hänvisning till ett tidigare uppmärksammat fall inom liknande karaktär; där en kvinnlig journalist, Lubna Ahmed al-Hussein, skall 2009 nått globala reaktioner när hon blev straffad för att ha burit byxor på allmän plats.

Tes: Sudans regering har en klädförtryckande lag mot kvinnor

- *Då den bestämmer vad kvinnor får ha på sig*

Argumentet är ett oskrivet hänvisat mr-argument. Denna tolkning görs utifrån text som "... *she says she is prepared to be flogged to defend her right to leave her hair uncovered in defiance of a 'Taliban'- like law*".

Författaren lyfter fram den åtalade kvinnan, Amira Osman Hameds, vägran att skylla sitt hår för att bekämpa en 'Taliban lag'. Utifrån artikeln definieras begreppet

---

⁷⁶ The Associated Press, *Sudan woman risks flogging to protest Taliban-like law*, Al Arabiya, *Perspective*, publicerad söndagen den 8:e September 2013, senast uppdaterad samma dag KSA 17:54 – GMT 14:45 <http://english.alarabiya.net/en/perspective/2013/09/08/Sudan-woman-risks-flogging-to-protest-Taliban-like-law-.html> (senast besökt den 2014-01-05)

som ett negativt och förtryckande sådant. Det är således en hänvisning till rätten till yttrandefrihet⁷⁷.

- *Lagen drabbar endast kvinnor*

Artikel 152 beskriver att Hamed anklagats för en förbrytelse mot Sudanesiske lag artikel 152, som förbjuder ”oanständig” klädsel. Denna lag beskriver förbjudna samtliga kvinnor från att visa håret. Vad de manliga medborgarna får/inte får klä sig i eller se ut, nämns ej. Detta skapar då uppfattningen om att det är kvinnor som drabbas av denna lag. Detta utsätter således Sudans kvinnliga medborgare för en orättvis behandling. Därmed blir detta en oskriven eller omedveten hänvisning till artikel 2(f) i FN:s Kvinnokonvention⁷⁸.

---

⁷⁷ Allmänna förklaringen, artikel 19

⁷⁸ FN Generalförsamling, *Konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor*, 18 december 1979, Förenta Nationerna, Fördragsserie, vol. 1249, s. 13, tillgänglig: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b3970.html> [accessed 9 January 2014]

4 Analys: Medias framställning av mr-argument

Analyserandet kring slutgiltigt resultat kan göras utifrån olika perspektiv. Denna analys kommer göras utifrån *vilka konsekvenser framställandet av klädförtryck* har, således kommer jag inte att undersöka fallen i sig, såsom försöka besvara *varför* klädförtrycken äger rum. Analysen kommer inte försökte besvara *varför* Sudan har en lag som reglerar kvinnors kläder utan kommer fokuseras kring *hur* och *på vilket sätt* detta framställande av klädförtryck i samband med förekomsten av mr-argument kan komma att påverka läsaren och således synen på klädförtryck inom Islam.

4.1 Förekomsten av mr-argument

Det fanns skillnader utifrån vilket nyhetsbolag som skrev artikeln. BBC tenderade att vara den mest objektiva, där ingen av vald artikel från byrån gick att göra en tillräcklig argumentationsanalys kring. Al Arabiya news var i redogörelsen av Aminas fall av en annorlunda karaktär, där författaren erhåll en kritisk inställning mot Aminas aktion. Fox News erhöll en klar ställning för kvinnornas aktion i båda artiklarna/regeringskritisk, där mr-argument till yttrandefrihet gick att urskilja i båda artiklarna.

En återkommande hänvisning av artiklarna var ändå rätten till yttrandefrihet. Detta skapar en uppfattning om att individer utsatta för klädförtryck ofta kränks utifrån sin rätt till att yttra sig. Således tolkas människans rätt i att själv välja sina kläder som en yttring av yttrande- och åsiktsfrihet. En slutsats som är föga förvånande, då förtryck generellt innebär just en inskränkning av den rättigheten. Så sett kan tyckas att klädförtryck och yttrandefrihet hör ihop. En slutsats blir då att förekomsten av klädförtryck grundar sig i en inskränkning av yttrandefriheten.

Rättigheter kring förbud mot tortyr och diskriminering användes endast i artiklar kring Hussein och Hamed. Hänvisning till förbud mot tortyr är troligen en specifik hän-

visning som beror på fallets karaktär. Rättigheten inskränks således i relation till att kvinnorna i Sudan inte tillförsäkras sin yttrandefrihet. Mr-argumentet är ej en del av klädförtrycket, utan en eventuell konsekvens. Denna typ av framställning skapar en uppfattning om att klädförtrycket är i högsta grad förekommande och av allvarlig karaktär i Sudan.

Diskrimineringen i samband med klädförtryck var tydlig, där lagen som tillämpades beskrivs drabba endast kvinnor. Även här är mr-argumentet inte nödvändigtvis förekommande i alla typer av former kring klädförtryck, då den hänvisar till landets uttryckliga lag som alltså drabbar kvinnor. Dock kan en slutsats göras utifrån kvinnokonventionen som uttryckligen hänvisar till att länder skall lagstifta om att förebygga diskriminering av kvinnor.

En generell slutsats kring gjord analys är att kvinnor utsatta för klädförtryck framställs i media som frihetskämpar, individer som lever under förtryck och som strävar efter att få leva i enlighet med sina mänskliga rättigheter.

4.2 Konsekvenser av framställningen

Vad blir konsekvenserna kring framställandet av klädförtryck såsom i dessa artiklar? Dem som påverkas i första hand av framställandet i artiklar är således läsarna och således individerna det skrivs om. I detta finns det flertal olika aspekter att ta hänsyn till, såsom att byråerna, trots sin globala räckvidd, troligen har sin *bas* i hemlandet och därmed påverkar flera där. Sedan är det influerandet inom media, där inte sällan skilda nyhetskanaler använder samma ursprungsskälla, exempelvis var det ingen av byråerna som uppgav en förstahandskälla till artikeln om Lubna Hussein⁷⁹ samt både Al Arabiya och Fox News hänvisade till AP i artikeln om Amina Tyler. Det sistnämnda är väldigt intressant, då det var dessa artiklar som skilde sig mest. Tydlig blir då författarens tolkning och framställning kring händelsen utifrån personliga åsikter och värderingar.

---

⁷⁹ Al Arabiya uppges ha hämtat sin information från AFP, Fox News från AP och BBC hade inga angivelser (dock anger byrån att deras källor hämtas från deras journalister och andra källor, såsom AP och AFP)

Fox News är intressant, då de *troligtvis* först och främst riktar sina nyheter mot nationens konsumenter och anpassar innehållet för att väcka intresse och sympati. Som tidigare nämnt sägs bolaget hysa en högerpolitisk agenda, man kan därför spekulera kring huruvida artikeln är skriven med detta som syfte. Läsare av Fox News artikel skapar därmed troligen en uppfattning om det Sudanesiska och Tunisiska samhället som kvinnoförtryckande.

Centralt i samtliga artiklar – förutom Al Arabiya om Amina Tyler – är framställandet av kvinnorna som antingen offer eller rebeller, likaså framställs dem såsom att *dem* kämpar för frihet mot det *förtryckande* maktväldet/samhället. Som nämnt tidigare gjordes detta speciellt i i Fox News artiklar, dessa artiklar ansågs spegla mer på *regeringens/samhällets* förtryck mot dessa kvinnor än de andra byråerna. Konsekvenser och uppfattning kring dessa framställningar är svår att avgöra och beror mycket på läsarens ifråga omständigheter (värderingar, kultur, religion, kön, social ställning), men utifrån slutsatsen gjord av Beaman kring västs ”manipulerande” i att deras kultur inte har förtryck såsom den österländska har, är risken stor om ett Vi och Dem tänkande, såsom Vi som Fria och Dem som Förtryckande, ökas ytterligare.

Således får man beakta att i båda fallen är klädförtrycken i samband med yttrandet av (såsom vi ser det) ”västerländska” företeelser. Bärandet av jeans, visande av hår och uppvisning av bar överkropp är vad Vi kan anse som normal och förutsättande för individens frihet. Här vill jag återkoppla till bilden som användes i början av detta stycke⁸⁰. Det är tydligt att speciellt Fox News går utifrån vad Dem anser som frihet och framställer således den Sudanesiska och Tunisiska kulturen som inskränkande och förtryckande, utan att beakta deras även den amerikanska kulturen har en reglerad och kontrollerad syn på klädsel. Här måste påpekas att den sudanesiska lagen om klädseln är förtryckande, dock kan denna typ av framställning såsom artikeln gör, fenomenet kring klädförtryck såsom en generell åsikt i Sudan och läsare kan därmed få uppfattningen om att *alla Sudanesiser* (eller varför inte alla muslimer) anser detta. Då läsaren anges hysa sympati med den förtryckte ifråga och erhålla en negativ inställning mot förtryckaren – som sig bör. I skildringen av Lubna Husseins fall kan ses att artiklarnas författare har använt sig av straffet för att locka läsare, där två av tre artiklar hade en rubrik innehöll begreppet. Piskning som straff ansågs kanske av journalisterna skulle väcka känslor om män-

---

⁸⁰ Se sida 14

niskorättsfel och därmed öka förutsättningen till att fler läser artikeln? Rubrikerna av Aminas fall skiljde sig, kanske anses publicerandet av en topless bild inte erhålla samma eftertryck.

Dessa fall av media kan, som beskrivet, tolkas både positivt och negativt. Det är alltid positivt att uppmärksamma människorättsförbrytelse, så länge syftet ligger i att främja utsatta individer vars rättigheter är kränkta. Negativt när resultatet blir i skapandet av en negativ och fördomsfull generalisering kring en kultur. Människor kommer troligtvis främst att utgå från *sina värderingar* i nyhetsartiklar i frågan om rätt och fel, där bärandet av jeans anses i Väst vara en självklarhet.

Utifrån tidigare beskrivning om Frankrikes slöjförbud och den generella synen från Väst framställningen kring Sudans klädregler ses en tydlig paradox. Åsikten om att den muslimska kvinnan är förtryckt är tydlig, speciellt i framställandet av Hamed och hennes åsikt hur hennes yttrandefrihet har kränkts när hon tvingas att bära slöja. Åter igen ses den Västerländska tron om att den muslimska kvinnan *bör* och i detta fall, *vill* blir befriad. Allt kan återkopplas till kontrollerandet av kvinnor och deras kroppar. I Sudan lagstiftas det hur on skall klä på sig, i Frankrike lagstiftas det hur hon skall klä på sig. I inget av länderna verkar *kvinnan s* ifråga åsikt tas någon hänsyn till, om den inte såsom i dessa artiklars fall ses kan gagna den Västerländska idén om förtryck.

Slutligen kan en slutsats dras i att artiklarnas författare inte framställer det centrala i fallet; just om förekomsten av klädförtryck mot kvinnor. Ingen generell analys görs kring kvinnors globala situation i detta förtryck. Läsaren tros troligen lämna artikeln med en negativ inställning mot förtryckande regeringar och diktatorer – alltså ett förespråkande av demokrati - men ej kring förekomsten av klädförtryck och allas återkommande åsikt om vd kvinnor skall klä sig i. Klädförtryck mot kvinnor är ett universellt problem och inte något som endast tar sig i form i norra Afrika – något som dessa artiklar kan ge intrycket av.

5 Slutdiskussion: kvinnors rätt till val av kläder, en rättighet?

Vad är konsekvenserna av detta i förhållande till synen på kvinnors rätt till kläder? Answer allmänheten att kvinnor behöver en rätt till kläder? Troligtvis är den vanligaste slutsatsen av artiklarna, som tidigare nämnt, att en allmän åsikt om tillförsäkrandet av yttrandefrihet. Det är som när allt kommer omkring inte helt irrelevant, men som också tidigare nämnt, en fara i att problemet samlas in med allt annat som den inskränkningen innebär. För att komma till roten med detta klädförtyck krävs det helt enkelt ett tillförsäkrande i kvinnors rätt till att *fritt välja sina kläder* samt *inte behöva ställas till svar för hur dem kan komma att uppfattas*. Alla människor har i viss mån en förutsättning att klä sig i vad dem vill, fordrande att dem har tillgång till dessa plagg vill säga, men det är som nämnt kontexten *kring* kläderna som avgör om detta är ett fritt val eller inte. Jag som tjej i Sverige juridiskt sätt ett fritt val i att klä mig såsom jag vill, exempelvis superkorta shorts, dock löper jag risken i att med detta *val* samtidigt *välja* att bli sexuellt utnyttjad. Då den allmänna synen kring kvinnor och kläder är ihopkopplat med moral; Således klär jag mig i ett par korta shorts, kan folk, rättfärdigat, anse att jag har låg moral och därför anse är det vara mer okej/troligt att utnyttja mig.

Hur kan man tillförsäkra att en sådan rättighet uppfylls? Förtrycket är så pass hårt anknutet till sociala konstruktioner att det, såsom man ser utifrån artiklarna, är svåra att ens upptäcka.

Det enklaste och troligen smidigaste sättet vore att göra det till en underartikel till FN:s artikel om yttrandefriheten inom konventionen om de Medborgerliga och Civila rättigheterna. Artikeln skulle kunna lyda i stil med följande; *I förutsättning till tillförsäkrandet av yttrandefrihet för alla medborgare, tillförsäkra varje kvinnlig individ rättighet till att klä sig efter eget val och inte ställas som ansvarig kring hur dessa kläder tolkas*.

Denna artikel skulle inte endast belysa det universella klädförtrycket, utan även uppmärksamma och kriminalisera de rådande instiftande klädförtrycken (såsom Frankrike och Sudans lagar). Artikeln skulle belysa *kvinnans* rättighet i att klä sig såsom *hon*

önskar och inte ställas tillsvarts för övergrepp utförda mot henne. Artikeln skulle kunna kriminalisera uttalanden såsom ”*askin for it*” i juridiska sammanhang. Artikeln skulle även påvisa erkännandet av problemet såsom ett universellt problem mot alla kvinnor, där FN skulle verka som den föregångare för jämlikhet såsom den utger sig för att vara.

6 Sammanfattning

Denna uppsats har syftat till att undersöka framställandet och dess konsekvenser kring klädförtryck mot kvinnor inom Islam. Skildringen har gjorts utifrån två olika fall av klädförtryck, arresteringen av Lubna Hussein (samt kring Amira Osman Hamed) och Amina Tyler tolkat ur tre olika mediakanaler, såsom BBC, Fox News och Al Arabiyya.

Genom användandet av en argumentationsanalys kring detta material har sökandet efter använda mr-argument uttolkats och på så sätt kunnat undersöka vilka typer av rättigheter som förespråkas och skildras i dessa typer av förtryck. Resultatet visade sig enligt valt material och metod vara att framställande utspelar sig mellan en kvinnlig individ och en religiös konservativ grupp utifrån rätten till yttrandefrihet. Via en tillämpning av mr-argument i dessa artiklar har denna slutsats dragits, där ytterligare hänvisade rättigheter visade sig förekomma. Dock fanns inte dessa rättigheter som relevanta i den mening som rätten till yttrandefriheten.

Gjord analys avslutades med en diskussion angående FN:s eventuella instiftande av en artikel kring att kvinnor skulle erhålla en rättighet i att klä sig som dem önskade och huruvida en sådan skulle minska fall av klädförtryck mot kvinnor.

Referenser

Litteratur:

Barnes, Ruth & Eicher, Joanne B. (red.), *Dress and gender: making and meaning in cultural contexts*, Berg, Oxford, 1991

Björnsson, Gunnar, Kihlbom, Ulrik & Ullholm, Anders, *Argumentationsanalys: färdigheter för kritiskt tänkande*, 2. [utökade] utg., Natur & kultur, Stockholm, 2009

Yeğenoğlu, Meyda, *Colonial fantasies: towards a feminist reading of Orientalism*, Cambridge University Press, Cambridge, 1998

Artiklar:

Bowen R. John, "Muslims and Citizens" France Headscarf controversy, Originally published in the February/March 2004 issue of Boston Review.

Beaman, Lori G. "*Overdressed and underexposed or underdressed and overexposed*" Taylor and Francis Group, document mottaget 12 oktober 2012, accepterad 2 september 2013, publicerad online 14 oktober 2013, <http://www.tandfonline.com.ludwig.lub.lu.se/doi/full/10.1080/13504630.2013.842671#tabModule> (hämtad 2014-01-09)

Montemurro, Beth och Gillen, Meghan M. "*How Clothes Make the Woman Immoral: Impressions Given Off by Sexualized Clothing¹*" Volume 31, Issue 3, July 2013, ISSN: 0887302X <http://www.tandfonline.com.ludwig.lub.lu.se/doi/full/10.1080/13504630.2013.842671#tabModule> (hämtad 2013-12-03 från ctr.sagepub.com vid LundsUniversitet, tillgänglig <http://ctr.sagepub.com/content/21/3/167>)

Elektroniska källor

Al Arabiya, The Associated Press, *Bare breasts stirs anger among Mideast rights activist.*, Variety , publicerad torsdagen den 11 april 2013, senast uppdaterad samma dag KSA 01:29 – GMT 22:29

<http://english.alarabiya.net/en/variety/2013/04/11/Bare-breasts-stirs-anger-among-Mideast-rights-activist-.html> (senast besökt den 2014-01-05)

Al Arabiya, The Associated Press, *Sudan woman risks flogging to protest Taliban-like law*, Perspective, publicerad söndagen den 8:e September 2013, senast uppdaterad samma dag KSA 17:54 – GMT 14:45

<http://english.alarabiya.net/en/perspective/2013/09/08/Sudan-woman-risks-flogging-to-protest-Taliban-like-law-.html> (senast besökt den 2014-01-05)

Amnesty International USA's Women's Human Rights Coordination Group, *"16 Days of Activism Against Gender Violence: Let's Challenge Militarism and End Violence Against Women 25 November – 10 December 2013"* Amnesty International USA, <http://www.amnestyusa.org/pdfs/sudan16days2013.pdf> (senast besökt 2013-12-31)

BBC News Africa, *Femen member Amina Tyler on trial in Tunisien*, publicerad 30 maj 2013, senast uppdaterad 16:43 GMT, <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-22714130> (senast besökt den 2014-01-06)

BBC News, *Sudan 'trousers trial' adjourned*, senast uppdaterad 29:e juli 12:27 GMT, onsdag 29 juli 2009 13:27 UK <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/8173714.stm> (senast besökt den 2013-12-31)

Dagens Nyheter, TT AFP, *Franska Staten antog slöjförbud*, Uppdaterad 2010-09-14 20:33 Publicerad 2010-09-14 19:14 Tillgänglig: <http://www.dn.se/nyheter/varlden/franska-senaten-antog-slojforbud/> Hämtad 2014-02-27, 16.04

Erlanger, Steven, *Parliament Moves France Closer to a ban on Facial veils*, publicerat på www.nytimes.com den 13 juli 2010, <http://www.nytimes.com/2010/07/14/world/europe/14burqa.html> [hämtad 2014-03-04]

Fox News, Associated press, *Prosecutors file new charges against Tunisian feminist after fight with prison guard*, Fox news world home, publicerad juli 18 2013 <http://www.foxnews.com/world/2013/07/18/prosecutors-file-new-charges-against-tunisian-feminist-after-fight-with-prison/> (senast besökt den 2014-01-06)

Fox news *Trial for Sudan Journalist Facing Lashes for Wearing Trousers Delayed*, Fox news world home, publicerad 4 augusti 2009 <http://www.foxnews.com/world/2009/08/04/trial-sudan-journalist-facing-lashes-wearing-trousers-delayed/> (senast besökt den 2013-12-31)

Greenhouse, Emily ”*How to provoke national unrest with a facebook photo*” The New Yorker <http://www.newyorker.com/online/blogs/elements/2013/04/amina-tyler-topless-photos-tunisia-activism.html> (Senast besökt 2013-12-31)

Jönsson, Olof ”*Fox klippte om Obamas tal – förstörde hans skämt*” Svd Nyheter, Världen, publicerad den 27 januari 2011 kl 12:06 , uppdaterad: 8 februari 2011 kl 11:32 http://www.svd.se/nyheter/utrikes/fox-klippte-om-obamas-tal-forstorde-hans-skamt_5897289.svd

Munnung, Jimmy, *Argument mot dödsstraffet*, Amnesty International, senast ändrad 10 april 2013 kl.03:41 <http://www.amnesty.se/vad-gor-vi/dodsstraffet/argument-mot-dodsstraffet/>

Selander, Caroline ”*Vi arbetar för de mänskliga rättigheterna*” start > om Amnesty > Vad är Amnesty? Senast ändrad 29:e januari 2013 18:11 <http://www.amnesty.se/om-amnesty/vad-ar-amnesty/>

Hemsidor:

<http://www.ap.org/>

<http://www.bbc.co.uk/>

<http://english.alarabiya.net/>

<http://www.foxnews.com>

<http://press.foxnews.com/corporate-info/>

<http://www.ne.se>

FN Dokument:

FN Generalförsamlingen, *Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna*, 10 december 1948, 217 A (III), tillgänglig

<http://www.refworld.org/docid/3ae6b3712c.html> [accessed 9 January 2014]

Artiklar: Förord, 3, 5, och 19

FN Generalförsamling, *Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter*, 16 december 1966, Förenta Nationerna, Fördragsserie, vol. 999, s. 171 tillgänglig: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b3aa0.html> [accessed 9 January 2014]

Artiklar: 14 (3.c)

FN Generalförsamling, *Konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor*, 18 december 1979, Förenta Nationerna, Fördragsserie, vol. 1249, s. 13, tillgänglig: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b3970.html> [accessed 9 January 2014]

Artiklar 1(f)

Bilagor

FN Allmän Förklaring

Förord:

Eftersom erkännandet av det inneboende värdet hos alla som tillhör människosläktet och av deras lika och obestridliga rättigheter är grundvalen för frihet, rättvisa och fred i världen,

Artikel 3

Var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet

Artikel 5

Ingen får utsättas för tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

Artikel 19

Var och en har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att utan ingripande hysa åsikter samt söka, ta emot och sprida information och idéer med hjälp av alla uttrycksmedel och oberoende av gränser.

FN Kvinnokonventionen

Artikel 1

(f) vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive lagstiftning, för att ändra eller upphäva gällande lagar och förordningar, sedvänjor eller bruk som innebär diskriminering av kvinnor

Artikel 2:

Konventionsstaterna fördömer diskriminering av kvinnor i alla dess former, är eniga om att på lämpligt sätt och utan dröjsmål inrikta sin politik på att avskaffa diskriminering av kvinnor och åtar sig i detta syfte att;

- a) införa principen om jämställdhet mellan män och kvinnor i sina nationella grundlagar eller andra lämpliga författningar, om så inte redan skett, och säkerställa att denna princip genomförs i praktiken genom författningar och andra lämpliga medel;
- b) vidta lämpliga lagstiftnings och andra åtgärder, vid behov innefattande påföljder, som förbjuder all diskriminering av kvinnor;
- d) avstå från varje diskriminerande handling eller förfarande mot kvinnor och säkerställa att myndigheter och offentliga institutioner handlar i överensstämmelse med denna skyldighet;
- f) vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive lagstiftning, för att ändra eller upphäva gällande lagar och förordningar, sedvänjor eller bruk som innebär diskriminering av kvinnor;
- g) upphäva alla nationella straffbestämmelser som innebär diskriminering av kvinnor

FN, ICCPR

Artikel 14 (3.c)

1. Alla människor skall vara lika inför domstolar och tribunaler. Var och en skall, vid prövningen av en anklagelse mot honom eller henne för brott eller av hans eller hennes rättigheter och skyldigheter i tvistemål, vara berättigad till en rättvis och offentlig förhandling vid en behörig, oberoende och opartisk domstol som upprättats enligt lag. Medierna och allmänheten får vägras tillträde till hela eller delar av rättegången av hänsyn till sedligheten, den allmänna ordningen eller den nationella säkerheten i ett demokratiskt samhälle eller då hänsynen till parternas privatliv kräver det eller, i den mån domstolen finner det strängt nödvändigt, i de fall då, på grund av särskilda omständigheter, offentlighet skulle kunna skada rättvisans intresse. Dock skall domar som avkunnats i brottmål eller tvistemål offentliggöras, utom i fall då unga personers intressen kräver att så inte sker eller då rättegången gäller äktenskapsmål eller förmyndarskap för barn
- c) Att få sin sak prövad utan oskäligt dröjsmål

Sudanesisk brottslag

Artikel 152

‘(1) Whoever commits, in a public space, an act, or conducts himself in an indecent manner, or a manner contrary to public morality, or wears an indecent or immoral dress, which causes annoyance to public feelings, shall be punished, with whipping, not exceeding forty lashes, or with a fine, or with both (2) The act shall be contrary to public morals if it is regarded as such according to the standard of the person's religion or the custom of the country where the act takes place.’